

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Херсонський державний університет

ОСВІТНЬО — ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

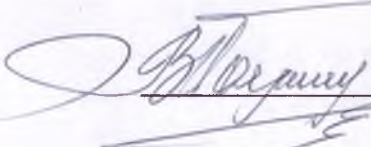
«Екологія»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 101 Екологія
галузі знань 10 Природничі науки
Кваліфікація: бакалавр з екології

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою Херсонського
державного університету

Голова вченої ради ХДУ

 (Володимир ОЛЕКСЕНКО)

(протокол № 15 від «31.05» 2021 р.)

зі змінами (протокол № 7 від 29.11. 2021 р.,

наказ № 1275-D від 07.12 2021 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 04.06 2021 р.

Ректор Херсонського
державного університету

 (Олександр СПІВАКОВСЬКИЙ)

(наказ № 614-D від «04.06» 2021р.)

Херсон, 2021 рік

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Екологія» розроблена на базі Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня, галузь знань 10 – «Природничі науки», спеціальність 101 – «Екологія» (затверджений і введений в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 04.10.2018 р. № 1076), робочою групою у складі:

Сараненко Інна Іванівна, голова робочої групи, кандидатка біологічних наук, доцентка, доцент кафедри географії та екології, Херсонський державний університет;

Пилипенко Ігор Олегович, заступник голови робочої групи, доктор географічних наук, професор, декан факультету біології, географії і екології, Херсонський державний університет;

Мальчикова Дар'я Сергіївна, член робочої групи, докторка географічних наук, професорка, проректорка з наукової та навчально-методичної роботи, Херсонський державний університет;

Давидов Олексій Віталійович, член робочої групи, кандидат географічних наук, доцент, завідувач кафедри географії та географії, Херсонського державного університету;

Шахман Ірина Олександрівна, член робочої групи, кандидатка географічних наук, доцентка, доцент кафедри географії та екології, Херсонський державний університет;

Кундельчук Оксана Петрівна, член робочої групи, кандидатка біологічних наук, доцентка, доцент кафедри географії та екології, Херсонський державний університет;

Молікевич Роман Сергійович, член робочої групи, кандидат географічних наук, доцент кафедри географії та екології, Херсонський державний університет;

Гуменюк Анастасія Володимирівна, член робочої групи, здобувачка 4 курсу, спеціальності «Екологія», секретар студентської ради факультету біології, географії та екології, Херсонський державний університет.

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Херсонського державного університету.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Сивак Костянтин Валерійович - виконуючий обов'язки начальника Державної екологічної інспекції Південного округу.
2. Петров Юрій Андрійович - Директор ПП «Екологічний світ».
3. Гладков Андрій Олександрович - вчитель природничих дисциплін Федорівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів Каховської районної ради Херсонської області.

1. Профіль освітньо-професійної програми «Екологія» зі спеціальності 101Екологія

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Херсонський державний університет, факультет біології, географії та екології, кафедра географії та екології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Кваліфікація: бакалавр з екології
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Екологія», першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію № 1565 Серія НД № 2288938, дійсний до 01.07.2026 наказ Міністерства освіти і науки України від 19.12.2016
Цикл / рівень	6 рівень Національної рамки кваліфікацій України (НРК); 6 рівень Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя (EQF LLL) Перший цикл Європейського простору вищої освіти (HPFQ ENEA)
Передумови	1. Повна загальна середня освіта. 2. З урахуванням наказу МОН від 28.05.2021 №593 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти»: - на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо- кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста). – на основі ступеня «фаховий молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих за попередньою освітньою програмою фахової передвищої освіти. – прийом на основі ступенів «молодший бакалавр», «фаховий молодший бакалавр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» здійснюється за результатами зовнішнього незалежного оцінювання в порядку, визначеному законодавством.
Мова (и) викладання	Українська
Термін дії	Перегляд освітньо-професійної програми один раз на два навчальних роки

освітньої програми	
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairEcologyGeography.aspx

2 – Мета освітньо-професійної програми

ОПП розроблена з пріоритетним урахуванням екологічних цілей сталого розвитку, має регіональну адаптацію, відповідає місії та Статуту ХДУ (п.1.5.4) і підготовлює вузькопрофільних фахівців для Департаменту захисту довкілля та природних ресурсів, Державної екологічної інспекції Південного округу, об'єктів природно-заповідного фонду, навчальних закладів, консалтингових компаній, промислових підприємств та громадських організацій.

Ціль: сформувати у здобувачів вищої освіти ряд фахових компетентностей і здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і природних ресурсів.

3 – Характеристика освітньо-професійної програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	10 Природничі науки 101 Екологія
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра має прикладний характер; структура програми передбачає динамічне, інтегративне та інтерактивне навчання. Програма пропонує комплексний підхід до здійснення діяльності в сфері виробництва і менеджменту та реалізує це через навчання та практичну підготовку. Дисципліни та модулі, включені в програму орієнтовані на актуальні напрями, в рамках яких можлива подальша професійна кар'єра здобувача.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Основним фокусом освітньо-професійної програми є підготовка висококваліфікованих кадрів, які б мали глибокі міцні знання для виконання професійних завдань та обов'язків виробничого, інноваційного характеру в галузі природничих наук. Програма дозволяє всебічно вивчити специфіку сфери екологічного виробництва та менеджменту, робити акцент на здобутті компетентностей у сферах екологічного контролю і аудиту, управління та поводження з відходами, охорони навколишнього середовища та заповідної справи, що передбачає визначену зайнятість, можливість подальшого навчання та кар'єрного зростання. Унікальність освітньої програми полягає у глибокому вивченні природних умов та виробничої діяльності Херсонської області, що відображено у силабусах обов'язкових та вибіркових освітніх компонент.
Особливості програми	Програма дає можливість отримання подвійного диплому в рамках діючих угод про співпрацю університету з провідними зарубіжними освітніми закладами, стажування на підприємствах, в організаціях. Освітньо-професійна програма узгоджена із програмою реалізації міжнародного проекту Tempus Project 543681-TEMPUS-1-2013-1-DE-

TEMPUS-JPHES	
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	3211 Лаборанти в галузі біологічних досліджень 3119 Технік еколог; 3439 Організатор природокористування; 3439 Асистент фахівця з міського та районного планування; 3439 Стажист дослідник; 3449 Інспектор державний; 3449 Інспектор з охорони природи; 3449 Інспектор з охорони природно-заповідного фонду; 3449 Інспектор з використання водних ресурсів; 3449 Інспектор державний з техногенного та екологічного нагляду.
Подальше навчання	Здобувачі вищої освіти мають право на подальше продовження освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти та отримання додаткової післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Основою викладання є силабус, що містить розгорнуту програму виконання завдань з навчальної дисципліни, перелік компетентностей та бальну пропозицію.</p> <p>Навчання здійснюється у формі лекцій, лабораторних та практичних занять, семінарів, самонавчання під час самостійної роботи, виконання курсових робіт, на основі навчальних посібників, підручників та конспектів, консультацій з викладачами, навчальних та виробничих практик, виконання кваліфікаційної роботи бакалавра на четвертому році навчання.</p> <p>У програмі використовуються:</p> <ul style="list-style-type: none"> - студентоцентроване навчання спрямоване на стимулювання максимальної активності здобувачів щодо вибору освітніх компонент та формування власного вектору навчання, розширення їхньої автономії та посиленні відповідальності; - проблемно-орієнтоване навчання акцентує увагу на проблемних аспектах вивчення відповідних екологічних явищ і процесів та необхідності пошуку шляхів їх вирішення; - навчання, орієнтоване на результати передбачає вироблення у здобувачів навиків самостійного пошуку засобів і способів розв'язання ситуаційних задач; - самонавчання студентів має на меті формування та розвиток у них навиків самостійного пошуку та аналізу наукових, нормативних та законодавчих джерел, необхідних для підготовки кваліфікаційних (бакалаврських) робіт та формулювання відповідних висновків.
Оцінювання	<p>Письмові та усні экзамени, заліки, диференційовані заліки, поточний контроль (презентації, реферати, тестові завдання, модульні контрольні роботи) захист звітів з практики, захист кваліфікаційної роботи.</p> <p>Оцінювання відбувається за накопичувальною системою в межах 100-бальної шкали, яка корелюється з національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно, зараховано, не зараховано) та шкалою ECTS (A, B, C, D, E, F, Fx).</p> <p>Оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати

компетентність (ІК)	практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.
Загальні компетентності	<p>K01. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>K02. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>K03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>K04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>K05. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>K06. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>K07. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>K08. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>K09. Здатність працювати в команді</p> <p>K10. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>K11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>K12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>K13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>K14. Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.</p> <p>K15. Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук.</p> <p>K16. Розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук.</p> <p>K17. Знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства.</p> <p>K18. Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю.</p> <p>K19. Здатність до використання основних принципів та складових екологічного управління.</p> <p>K20. Здатність проводити екологічний моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища.</p> <p>K21. Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі.</p> <p>K22. Здатність до участі в розробці системи управління та поводження з відходами виробництва та споживання.</p> <p>K23. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень.</p> <p>K24. Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування.</p>

	<p>K25. Здатність до опанування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем.</p> <p>K26. Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами.</p>
--	--

7 – Програмні результати

Програмні результати навчання	<p>ПР01. Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами.</p> <p>ПР02. Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування.</p> <p>ПР03. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування.</p> <p>ПР04. Використовувати принципи управління, на яких базується система екологічної безпеки.</p> <p>ПР05. Знати концептуальні основи моніторингу та нормування антропогенного навантаження на довкілля.</p> <p>ПР06. Виявляти фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття.</p> <p>ПР07. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду.</p> <p>ПР08. Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.</p> <p>ПР09. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення.</p> <p>ПР10. Уміти застосовувати програмні засоби, ГІС-технології та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень.</p> <p>ПР11. Уміти прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництва на навколишнє середовище.</p> <p>ПР12. Брати участь у розробці та реалізації проектів, направлених на оптимальне управління та поводження з виробничими та муніципальними відходами.</p> <p>ПР13. Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.</p> <p>ПР14. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.</p> <p>ПР15. Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів.</p> <p>ПР16. Вибирати оптимальну стратегію проведення громадських слухань щодо проблем та формування територій природно-заповідного фонду та екологічної мережі.</p> <p>ПР17. Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів.</p> <p>ПР18. Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.</p> <p>ПР19. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.</p> <p>ПР20. Уміти формувати запити та визначати дії, що забезпечують</p>
-------------------------------	---

	<p>виконання норм і вимог екологічного законодавства.</p> <p>ПР21. Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.</p> <p>ПР22. Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля.</p> <p>ПР23. Демонструвати навички впровадження природоохоронних заходів та проектів.</p> <p>ПР24. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ПР25. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники університету з науковими ступенями та/або вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти, які мають багаторічний досвід роботи у галузі екології, з них: професори – 1 (6,67%); кандидати наук – 12 (80,0%); викладачі – 2 (13,33%).</p> <p>До викладання професійно-орієнтованих дисциплін можуть бути залучені на конкурсній основі фахівці-практики, закордонні фахівці.</p> <p>Гарант освітньої програми: Сараненко І.І. – кандидатка біологічних наук, доцентка.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Виконання силабусів освітніх компонент у повному обсязі забезпечується матеріально-технічним оснащенням кабінетів і лабораторій, основний перелік яких включає:</p> <ol style="list-style-type: none"> кабінет безпеки життєдіяльності та охорони праці для набуття загальних компетентностей; кабінети комп'ютерної техніки, спеціалізовані навчально-тренінгові лабораторії, зоологічний музей з експонатами безхребетних та хребетних тварин, спеціалізовані навчальні аудиторії: зоології хребетних та безхребетних; геолого-мінералогічний кабінет з колекцією мінералів та ґрунтовими монолітами; лабораторія біорізноманіття; біохімії та органічної хімії; неорганічної хімії; лабораторія цитоекології, що створюють умови для набуття здобувачами спеціальних фахових компетентностей зі спеціальності 101 Екологія. <p>На території Херсонського державного університету функціонує студентське містечко – це зручний житлово-побутовий комплекс для студентів, студентських сімей, аспірантів та слухачів підготовчого відділення нашого університету. У гуртожитках студентського містечка ХДУ є всі умови для комфортного проживання, успішного навчання, веселого відпочинку, активного і творчого дозвілля. Студентське містечко ХДУ складається з 3 гуртожитків, у кожному з яких функціонують читальна зала із зоною Wi-Fi, спортивна зала, кімната ради гуртожитку.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> - офіційний сайт ХДУ: http://www.kspu.edu/About.aspx?lang=uk; - точки бездротового доступу Інтернет; - наукова бібліотека, читальні зали; - Херсонський віртуальний університет; http://dls.ksu.kherson.ua/dls/Default.aspx?l=1; - система дистанційного навчання «KSU Online»; - електронна бібліотека http://elibrary.kspu.edu/;

	<ul style="list-style-type: none"> - навчально-методичні комплекси дисциплін; - силябуси; - програми практик.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Можливість навчання та стажування:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Угода № 913/12 ДВНЗ «Запорізький національний університет» Термін дії: 18.12.2012 до 2022; 2. Угода № 03-51/42 ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» Термін дії: 11.12.2018 до 2023; 3. Угода № 01-32 Мелітопольський державний університет імені Богдана Хмельницького Термін дії: 18.12.2012 до 2022; 4. Угода № 61 Національний університет біоресурсів і природокористування України (м. Київ) Термін дії: Від 11.03.2020 до 2025; 5. Угода № 66/03-5 Національний університет водного господарства та природокористування (м. Рівне) Термін дії: від 13.03.2017 до прийняття рішення про припинення; 6. Угода № 03-27 Регіональна Південно-Дніпровська філія ДЗ «Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління» Термін дії: 13.11.2014 до 2024; 7. Угода № 03-51/6 Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка Термін дії: 22.03.2018 до 2024; 8. Угода: № 01-34 Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького Термін дії: 29.12.2012 до 2022.
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Можливість семестрового навчання в університетах-партнерах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Угода №28-53. Поморська Академія в м. Слупськ (Республіка Польща) Термін дії: 11.03.2020- 11.03.2025; 2. Угода №28-28 Університет Томаша Бати в Зліні (Чеська Республіка) Термін дії: 10.04.2018 - 10.04.2022.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>У межах ліцензованого обсягу акредитованої спеціальності (Сертифікат про акредитацію наказ Міністерства освіти і науки України від 19.12.2016 № 1565 Серія НД № 2288938, дійсний до 01.07.2026) та попередньої мовленнєвої підготовки.</p>

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові (роботи), практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма контролю
1	2	3	4
1.Обов'язкові компоненти ОК			
Цикл загальної підготовки			
ОК 01	Філософія	5	екзамен
ОК 02	Історія України та української культури	3	диф. залік
ОК 03	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	диф. залік
ОК 04	Іноземна мова	5	диф. залік
ОК 05	Безпека життєдіяльності (безпека життєдіяльності, основи охорони праці та цивільний захист) та екологічна безпека	3	диф. залік
ОК 06	Академічна доброчесність	3	диф. залік
ОК 07	Фізичне виховання	3	залік
Цикл професійної підготовки			
ОК 08	Загальна геологія	5	екзамен
ОК 09	Метеорологія і кліматологія	4,5	екзамен
ОК 10	Картографія з основами топографії	4,5	диф. залік
ОК 11	Загальна екологія (та неоекологія)	4,5	екзамен
ОК 12	Еволюція геосфер Землі	3,5	екзамен
ОК 13	Інформаційні технології у природничих та біологічних науках	3	диф. залік
ОК 14	Вступ до фаху	3	екзамен
ОК 15	Фізика з основами геофізики	3	диф. залік
ОК 16	Хімія з основами біогеохімії	3	диф. залік
ОК 17	Екологія рослин з основами ботаніки	3	диф. залік
ОК 18	Екологія тварин з основами зоології	3,5	диф. залік
ОК 19	Загальна гідрологія та океанологія	4	екзамен
ОК 20	Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства	4	диф. залік
ОК 21	Ландшафтна екологія	3,5	диф. залік
ОК 22	Моніторинг довкілля	3,5	диф. залік
ОК 23	Екологія міських систем	3	екзамен
ОК 24	Екологічна безпека	3,5	екзамен
ОК 25	Геоінформаційні системи і технології	4	екзамен
ОК 26	Управління природоохоронною діяльністю та заповідна справа	4	екзамен
ОК 27	Природоохоронне законодавство та екологічне право	3	диф. залік
ОК 28	Оцінка впливу на довкілля	3,5	екзамен
ОК 29	Техноекологія	3,5	екзамен
ОК 30	Курсові роботи з фахових дисциплін	3	диф. залік
ОК 31	Навчальна практика	24	диф. залік
ОК 32	Виробнича практика	12	диф. залік
ОК 33	Переддипломна практика	4,5	диф. залік
ОК 34	Атестація здобувачів вищої освіти	1,5	захист
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		150	

2. Вибіркові компоненти освітньої програми			
Цикл загальної підготовки			
ВК 1	Дисципліна вільного вибору студента 1	3	диф. залік
ВК 2	Дисципліна вільного вибору студента 2	3	диф. залік
ВК 3	Дисципліна вільного вибору студента 3	3	диф. залік
ВК 4	Дисципліна вільного вибору студента 4	3	диф. залік
ВК 5	Дисципліна вільного вибору студента 5	3	диф. залік
ВК 6	Дисципліна вільного вибору студента 6	5	диф. залік
ВК 7	Дисципліна вільного вибору студента 7	5	диф. залік
ВК 8	Дисципліна вільного вибору студента 8	5	диф. залік
ВК 9	Дисципліна вільного вибору студента 9	5	диф. залік
ВК 10	Дисципліна вільного вибору студента 10	5	диф. залік
ВК 11	Дисципліна вільного вибору студента 11	5	диф. залік
ВК 12	Дисципліна вільного вибору студента 12	5	диф. залік
ВК 13	Дисципліна вільного вибору студента 13	5	диф. залік
ВК 14	Дисципліна вільного вибору студента 14	5	диф. залік
Усього:		60,0	
Цикл професійної підготовки			
ВК 15	Дисципліна вільного вибору студента 15	5	диф. залік
ВК 16	Дисципліна вільного вибору студента 16	5	диф. залік
ВК 17	Дисципліна вільного вибору студента 17	5	диф. залік
ВК 18	Дисципліна вільного вибору студента 18	5	диф. залік
ВК 19	Дисципліна вільного вибору студента 19	5	диф. залік
ВК 20	Дисципліна вільного вибору студента 20	5	диф. залік
Усього:		30,0	
Загальний обсяг вибіркового компонента:		90,0	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

3. Форма атестації здобувачів першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти

Атестація здобувачів першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Екологія» зі спеціальності 101Екологія проходить у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи з присвоєнням освітньої кваліфікації «бакалавр з екології». Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі та/або практичної проблеми у сфері екології, охорони довкілля, збалансованого природокористування і сталого розвитку, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, потребує застосування теоретичних положень і методів наук про довкілля.

Кваліфікаційна робота має бути перевірена на плагіат.

Кваліфікаційна робота має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти або його структурному підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 01	ОК 02	ОК 03	ОК 04	ОК 05	ОК 06	ОК 07	ОК 08	ОК 09	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34			
ІК	+	-	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
К01								+			+			+																							
К02													+												+												
К03	+	+			+				+	+																+						+	+	+			
К04			+																																		
К05				+																																	
К06			+	+																																	
К07		+			+	+			+	+												+	+														
К08		+				+		+							+	+			+	+	+	+		+				+	+	+	+	+	+	+	+		
К09	+				+		+													+	+	+									+	+	+				
К10	+		+	+			+																								+	+	+				
К11								+				+		+					+	+	+	+		+				+	+		+	+	+				
К12	+	+																									+										
К13	+	+					+																														
К14											+	+		+																							
К15								+	+	+					+	+	+	+	+	+	+									+							
К16															+																						
К17																												+									
К18																							+						+	+		+	+	+			
К19																								+			+										
К20																				+		+															
К21																	+	+			+					+											
К22																						+							+								
К23													+																								
К24														+										+													
К25														+																							
К26																									+								+				+

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПР) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 01	ОК 02	ОК 03	ОК 04	ОК 05	ОК 06	ОК 07	ОК 08	ОК 09	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34			
ПР 01																										+		+									
ПР 02	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ПР 03	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ПР 04					+																				+		+									+	
ПР 05																							+										+				
ПР 06																	+	+									+						+				
ПР 07	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПР 08	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПР 09																														+							+
ПР 10													+														+										
ПР 11																								+	+					+							
ПР 12																								+	+					+							
ПР 13														+													+					+	+	+	+		
ПР 14						+							+														+				+					+	
ПР 15																								+	+	+			+	+							
ПР 16																											+					+					
ПР 17																										+	+										
ПР 18	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПР 19	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПР 20																											+	+									
ПР 21																						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПР 22																																		+	+	+	
ПР 23																											+	+	+								
ПР 24	+	+	+	+																							+	+	+								
ПР 25							+																														

Гарант освітньо-професійної програми

Інна Сараненко

ДОДАТОК
Вибіркові компоненти ВК

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
<i>Дисципліни циклу загальної підготовки</i>			
ВК1.	За електронним каталогом у системі дистанційного навчання «KSU Online» URL: http://ksuonline.kspu.edu/	3	диф. залік
ВК2.		3	диф. залік
ВК3.		3	диф. залік
ВК4.		3	диф. залік
ВК5.		3	диф. залік
ВК6.		5	диф. залік
ВК7.		5	диф. залік
ВК8.		5	диф. залік
ВК9.		5	диф. залік
ВК10.		5	диф. залік
ВК11.		5	диф. залік
ВК12.		5	диф. залік
ВК13.		5	диф. залік
ВК14.		5	диф. залік
<i>Дисципліни циклу професійної підготовки</i>			
ВК15.	Екологічний аудит	5	диф. залік
	Основи технологій виробництва		
	Основи природокористування		
	Історія розвитку та методологія берегознавства		
ВК16.	Рациональне використання природних ресурсів	5	диф. залік
	Екологічний інжиніринг		
	Екологічна геоморфологія		
	Гідродинаміка берегової зони безприпливних морів		
ВК17.	Економіка природокористування	5	диф. залік
	Соціальна екологія		
	Охорона ґрунтів та земних надр		
	Літодинаміка та морфодинаміка берегової зони		
ВК18.	Екологічний менеджмент	5	диф. залік
	Водопостачання та водовідведення		
	Моделювання та прогнозування стану довкілля		
	Нехвильові процеси розвитку берегової зони		
ВК19.	Екологічна мережа України	5	диф. залік
	Стратегія сталого розвитку		
	Охорона вод та атмосферного повітря		
	Менеджмент берегової зони		
ВК20.	Екологічний маркетинг	5	диф. залік
	Утилізація та рекуперація відходів		
	Палеоекологія		
	Основи берегозахисту та гідротехнічної діяльності		